

لبنان

LIPANAN

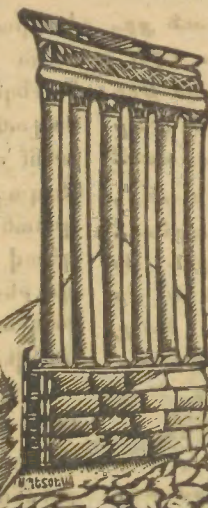
JOURNAL ARMENIEN
Place de Canons

9, Rue d'Italie Beyrouth

Directeur Responsable
J. ADJEMIAN

Պատասխանատու Տնօրէն

Ժ. ԱԶԵՄԵԱՆ

ԼԻՔԱՆԱՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ

20

ՅՈՒԼԻՍ 1926

ԲԱՏՆԵԳԻՆ ՏՐԿ: 48ՄՍ.
ՏԵԳԱԿԱՆ 300 150 Ս. Գ
ՄՈՒՐԻՄ 350 175 Ժ
ԱՐԵՎԱՆ, 100 50 ՅԵ.
ԱՄԵՐԻԿԱ 6 5 ՏՈՒ.

Քերթիս առաջին քիւր
ստացող եւ չի պատասխանող
ներ բաժանող կը համարուի

Զեմատարակուած ձեռագիրները

եւ չեն վերադարձուիր:

ԱՆԿԱՆ ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

Թղթակցութիւններ ուղիւ Հայաստանու Տնօրէնին

Օգնատակիցներ պատասխանատու

են իրենց ստորագրութեանց

ՀԱԶԻԻ ԱՄԻՍ ՄԸ ՄՆԱՑ

ԱՆՕԳՈՒՏ Է ԽՈՒՆ ԶԵՆԱՆԱԼ:

ՎՆԱՍՈՒՈՒՆԵՐԸ ԻՆՉՊԵՍ ՀԻՄԱՑ.

ՆՈՅՆՊԵՍ ՎԵՐՉՆ ԱԼ ՄԵՆԲ ՊԵՏԻ ԸԼԼԱՆԲ

Զարմանալի ենք մենք, շատ ու շատ անգամներ նուազ կարեւոր, նուազ կենսական խնդիրներու համար տաղիւն աղօթել, տենդոտ գործունէութիւն, յամառ ճիգ ու աշխատանք կը շարունակենք իսկ խիստ կարեւոր, շատ կենսական, բարոյութիւն անհրաժեշտ խնդիրներու համար ալ լիովին անտարբեր կը մնանք, խուլ, կոյր կը ձեւանանք, չտեսնելու, չլսելու կը դարձնենք, ձեռքերնիւ ծոցերնիւ դրած տոմարաւոր ճիգ մը չենք ընել խնդիրը մեղի օգտակար ելքի մը յայնքեցնելու, մեր շարունակ նպատակաւոր կերպով լուծելու, և կը հօգնանք միայն ու միայն տե բազմաթիւս որդաւով, առ ու առ մեղադրելով երբ կարգը կուգայ մեր այդ եկեղեցի աննորութեան, դատաւարութիւն անգործութեան ծանր ու վշտալից շարունակ հետեւանքները կրելու, անյայտի վնասները ձեռքով-ինչ չօշափելու և կ'ընդամենը ծնելու, կ'ընելու ծանրութեանը տակ վրայիս ինչ կողմէն զօտարութիւններուն, որոնք փոքր ճիգով մը, աննշան զոհողութեամբ մը, անշուն աշխատանքով մը և քիչ մը շրջապատայ առաջ շարժուով իսկապէս կրնայինք վնասը հեռացնել մեզմէ ցմբելու, առանց միշտ և կրեկրու-թիւն տալու անոց որ մաղաւտի իսկ մօտեան ճշնն մեզ իրենց տաղաւոր անասնիք ծանրութիւնովը:

Մեր պարտաւորութիւնները, ունեն է որ ըստի, նաեւ մեր անհարկութեամբ, մեր յանցանքները թուով-թիւսները անտես ըրած կրնայ վրայ թողու-ցած կարեւորագոյն խնդիրներէն մէկն ալ տեղաւոր հայաստան արձանագրուելու խնդիրն է, Լոգաւոր ժողովին մեզի ընծայած դրուորութիւններէն, ընտրած իրաւունքն օգտուիլ չուզելիս Կ ցաւը:

«Լիքան» այս խնդրին նկատմամբ, կատարելապէս կատարեց իր պարտաւորութիւնը. կանխօրէք 5—6 ամիս առաջ իր 171 թուով յիշատակեց Ֆըրանսական Բ. Գործերութեան այն պաշտօնագիրը որով կը յայտարարուէր թէ 1926 Օգոստոս 30ին կ'աւարտի Լոգաւոր ժողովին առաջ պայմանագրով, և այդ պայմանագրովին աւարտելուն օրընտան էր ի գործ դնել անոր արտադրութիւնները, այսինքն, արտադրել հողատարութեան անթարգման երկրամասերէն այն նախկին օտ. հողատարները, որ մինչև 1926 Օգոստոս 30, առկաւին հողատար արձանագրութեամբ չեն զբաղեցնուել այն նոր պետութիւններուն՝ որ կազմուած են նախապէս օտ. տերութեան պաշտօնաւոր և ընդհ. պետերազմին հետեւանող անկէ անկախացած երկրամասերէն:

Առով ալ չգտնաւորով, մեծ գարշակով «Լիքան»-ի 194 թուով մայիս 18ին՝ անկախ զոհուած անպիտան և անպատեհի փախի որ ուր չէ վերադառնալով առաւելագոյն յօդուածը մը մէջ լուրջ վերադարձ տարագրական այս առաջ կարեւորութիւն ունեցող խնդրին, ծանրագոյնք անոր վրայ, յիշեցնելով ամենաւնի, յորդորեցին, խնդրեցին որ շարժին, ժամանակ չհորանցնեն, հարկ եղած միջոցներով, ձեռք դրեն, զիտու կատարեն պայտօնապէս տեղափոխ, ժամանակը Հողատար պետութեան՝ խնդրելով որ արտօնութիւն և զիտուութիւն հաճին առ թէ Լիքանին և թէ Սուրիոյ միւս կատարութեանց օտ. տերութեան մէջ, որ ճիշտագործ, զոտ գրեթէ ձեռնարկ (20—3) զ. ի ծախքով մը, օրինակի համար) և առանց երկար ընթացի պայտ. ձեռնարկութիւններ կատարել տար-ուելու՝ տեղ. հողատար արձանագրութեան մեջ հայ գաղթականներէն գէթ անոնք որ քաջած են Սուրիա մնալ:

Դժբաղդաւոր ամէն անգամին ալ մեր գրածները միայն անհետեւանք, լուրջ, հետաքրքրուող չգտնուեցաւ, ու հիմայ որ գրեթէ ամէն օր տկանաւոր ու անկախաւոր կ'ըլլանք սեր դաշտակոտ անքանակիցներուն այդ պատճառով քաջած գրածներուն ու ներքին զիտարութիւններուն, և Լոգաւոր ժողովին շարունակ պայմանագրովին ալ գրեթէ մէկ ամիս մնացած ըլլալով՝ օրօշ-ցիւնք վերջին անգամ մըն ալ աղաւ կերպով յիշեցնել մեր խնդրութեան որ հողատարութիւն չենք, անհող չգտնուել, առաւ կայր ու խուլ չձեւան, եթէ կ'ուզեն շարունակել մնալ հող և տիրանալ իրենց մարդկային ու քաղաքային իրաւունքներուն, զիմեն պէտք եղած տեղերը, ամէն քար շարժեն, ու շարժել տան մինչև որ յաջողին և պայմանագրով չ'աւարտած պարզեն, ապա մեզին կ'ոտար-թիւններն Պէտք է ամէն ճիշտ թափել, զիմեն աղաւ, թափելով որ նորէն այս ամենագործ ժամանակամիջոցին մէջ շարունակ մեղի 2 տարի առաջ չնոր-ուած արձանագրութեան զիտութիւնները, աղաւտեցան ձեռք, և անհետար հո-մարտականներուն ալ 20—30 զ. օվ տարի, եթէ կարելի չէ անոնց ալ ձեռք տալ ինչպէս որ ըրինք, մեր խօսքը ամենք համար է որ մեղաւոր. պէտք չունին, կամ գէթ շատ մօտեք մեկնելու միտք չունին, և ամէն օր կը տեսնենք որ նայն իսկ այդ մեղիքի աղաւտեցող շատ աւելի զիտութեան կրնան անցադրել բարդ գործողութիւնները կատարել տալու յաջողի, եթէ ձեռքերն ունեն ինքնութեան թուով-թիւսներին, զիմեն անոր որ կը ձեռնարկէ մեկնելու նախապատասխանութիւն-թիւն և ձեռք ինքնութեան թուով-թիւսներ, օրօշով պաշտօնաւոր և պաշտօնաւոր վաղվորները, միայն խօսքով չ'աւարտենք, քաջած յօդուութիւնները, պա-տասնած ձեռքուները միտք բերելն իսկ զիմեն պայտ կը պատճառէ մեղի պաշ-տաւոր:

Անձամբ անհատեա եղանք այս վերջի մէկ երկու ամիսը բազմութիւն գէպեքու, որ աղքատիւ լայն լայն բանալ առին տեսնելու, հասկնալու թէ ինչ ներքինութիւններու ու զիտութեան կը հանդիպին մեզմէ առանց որ չունին ձեռք-գրեցին տեղաւոր հողատարութեան թուով-թիւս, ու կը փորձեն կամ բռնաւ ստիպո-ղական հարէ մը կ'առնուին զիմեա և խնդրելու որ օգտուին տեղական մի-ջոցներէն ու զիտութիւններէն. քանի՜, քանի՜ օրեր օրերով գէթ մեզին ու մերձ ժողովին պետական օրօշներէն. քանի՜ քանի՜ օւշիմ, բայց կտրու հայ պաշ-տաններու տուլի գործունէութեանը բարձր պետական ձեռք զարդներուն կամ զիտութեան պետական նպատակաւորութիւն (bourse) պարզապէս անոր համար որ տեղ. հողատար չէին: Քանի՜, քանի՜ հիւանդներու առջեւ փակ միայն նայնիսկ պետ. հիւանդանոցներու և անկէլանոցներու դուռ ժողովարարական հաստատու-թիւններ պարզապէս վերայիցեալ պատճառով. քանի՜, քանի՜ արտադրական երթող-թիւն ճամբորդներ օտարութեան շարժներ, օտարներ երթալ դուռ, տնտեսիկ ձանձրութիւններ, յոգնութիւններ կրել, ահագին դրամ վտանգ նայն այդ պատճառով: Մի'ղք է մեզի, մի'ղք է մեր թշուառ տարադրութեան, սխալ է ընթացքին և ի՞նչ տեղաւոր անհողութիւններ. շարժինք, գործենք քանի՜ օր դեռ պատահութիւն ունինք, և շատ կարճ, բարոյութիւն կտրու, Լուս մեզ նայն իսկ պայմանագրով վերջ ալ անկարելի չէ փափաքողներուն համար տեղ. հողատար արձանագրութիւն. կատարելութեան մը աղաւտ և օղած տան և օղած ժողովին ընել այդ շարժը: Մ. Ե. Ե. շատ մեծ է տարբերութիւնը հիմնական ու պայ-մանագրութեան վերջի ամենաւնի մէջ: Պայմանագրով լրանուել վերջն ալ կատա-վարութիւնը եթէ հաճի կրնայ հողատար արձանագրութիւն Մարկոս կամ Կիրակոս: Բայց օտարութեան չէ, աղաւտ է ընդունելու կամ ալ, Մի'նչեա հիմայ, պայմանագրով մը չլրացած, աղաւտ չէ մերթելու, ստիպուած է ընդունելու և հողատար արձան-գրութեան իր երկրին մէջ ընդունել նախկին օտ. օտ. տերութեան հողատար որ կը գրեց և կ'ուզէ հողատար արձանագրութիւն: Հիմայ աղաւտ չէ մերթելու, բայց աղաւտ է օր-ձանագրութիւնը փաթեցնելու համար զիտութիւններ ալ ու կամ շատու դը-թաւական ծախքներ և պաշտօնական ձեռնարկութիւններու Թեթեւեղ կամ բարձրութիւն շնորհման բարձրութիւն նկատմամբ: Մեր ընդերք պիտի ըլլալ թէ այ-թիւններ յորդորել մերթները որ զիմեն, և թէ կատարութիւններ շարունակ ինքնիւ ու օտարալ այդ կարգի զիտութիւններ որ արձանագրութիւն կարենան մեզմէ մէ ամէն անոնք որ ցարդ չեն արձանագրուած:

Մենք մտնաւորապէս բարձր և հողատար օղողութիւնը կը հրաւի-րենք մեր բարձր հողատար և աշխատական աղաւտի բարձր մարմիններուն որ հաճին առանց աւելի ժամանակ կորսնցնելու, լուրջ նկատողութեան տանալ ու զործնական աղաւտ, կտրուկ միջոցներ ձեռք առնալ այս այժմեական ամենապա-րկուոր խնդիրը յօդուած մեր թշուառ տարադրութեան լուծելու հաւաքական զի-մանով մը առ օր անկ է:

Գ. Վ. ՄԱՆՈՒՇԵԱՆ

ԱՌ ՍԳԱԿԻՐ ԵՐԼԻՄԻՐ՝ ՎԱՆԱՄԵՆ ՏԻՄՐ ՍԱՄԻ ԲԱՏԵԱՆԻ

Գեր Տ. Քերովել Վ. Գ. Քատեկան՝ անհուր եւ ազգասէր
Ժողովրդապետ Կարողիկէ Հայոց Պէյրուսի

Դուք սուրբ սուրբ մարմնաւոր սրբախոր վեհ ոգի
Արհամարհած խափուօքի հաճողներ սուս կեանքի,
Կոտ հեռանկներ զգեստած, կոյսան բրած ԲՆ ՈՒՐ,
Հոգիդ փոփոք ցողիք երանութեամբ կ'օգնի:

Դուք հաւաքի սուրբ գաւալ, ցուրտով բարեպաշտ,
Սոսաւորաբար վարդերով՝ ծաղկած սոցաւ օրօշ դաս,
Նոյնական բոլորեալ՝ սիրող բոլոր խառնէր դաս,
Քեքեք քեք քեք հեռանք՝ սուրբ, վոտ վոտ ի վոտ:

Սիրայծառ հաղթելով վեհ սուրբ սեւ սաւաղ,
Կայսառ, առողջ, քաջալառ սեղաններդ եւ մարտ,
Տեղ մը չ'կար կրելու սուրբ սեւ յար միգամած,
Է՛ր վաղածամ մրազեց, պայծառ ոգիդ ԲՆ ԱՍՈՒՄ:

Ներակ սանկեակ ու երեք հաղիւ ապրած պերճ գարուն
Տաղանգագեղ ու սիսան ԲՆ եղբայր սիրտուն,
Այլ պերտութիւն հմտափայլ, համակրելի ամենուն
Ափսոս ինչու վաղածամ բողոց կեանք ի սիրուն:

Ո՛ր փութաբաց եղբայր գաղի մահու այս ԲՆ,
Որ հաղթելով բոլորեց վարձարժեք պերճ Սամին
Ձեր Քատեկան պարեգիկ իրապաւր ծառայ մին,
Բոլորով, բոլորով դիւրապաւ, պաշիւ ու փաւ իր ազգին:

Ձի խնդրեցա՛ւ անգուր մահ, հայ ողաւթ անհամար,
Է՛ր կը ճգնի խնդրել անհունութեան վեհ կամար,
Սամիներով հրաւր, նոր աստիճանով լուսափառ,
Եւ վոտերով հեղիկով՝ հայ սրտեր սգանար:

Սակայն հայր սո՛ւրբ, մի՛ ողբար, յաւե ողբ է ԲՆ եղբայր,
Համակրելի անունով, իրաւաւոր վառ ի վառ,
Քեպեք կանուխ օղաւ անհունութեան ի կամար
Սամին՝ մեք աստիճան վեթի փայլի միտ անմար:

(ԳԻՄՍԵԴԱ)

Չանկէ 13 Յունիս 926

Գառնիկ Ս. Դաւիթեան

ԶԱՆԼԵԻ ՓԱՌԱՇՈՒՄԻ ԴԻՐԸ

ԵՒ ԻՆՏԵԼԵԿՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՈՐԳ ԶԻՐԻՆԻՐԸ

Յօրագրողը եւ մշակողը ինտելեկտուալ մէջ շատ գեղեցիկ եւ շատ հայտնաբերող կեցողութեամբ երևաւ Արեւելի գործած կը նազի Զանլէի Զորագործի մը յատկէն մինչ ինտելեկտուալ քարտէսին ընդարձակ ու ճարտարօրէն կերտած ամփոթաւոր մը կը հանդիսանայ Զանլէի, որուն շքեղաշէն եւ ձիւնափայլ տուները՝ կարծիր կզմխտորեն մը կը պահանջէ կեցողութեամբ մը ինտելեկտուալ քարտէսին մը հանդիսանայ մը ընտրեալ բազմութեան՝ որոնք ամեն ալ ճերմակ հագուածով եւ կարծիր ֆիգուրով լուս եւ հեռաժողով կը դիտեն ու զմտելով կ'ըմբռնեն հեռաժողով թափառական հեղինակ Ներկայացուած մը։

Այն-Տօրի բարձրագոյն ամենազինեալ զինքն կը դիտեմ այս փառաշէն եւ բազմազին զաւգը։

Տուները, կործան իրարու մըցելու համար՝ մէկիկ մէկիկ ուշադրութիւնը կը գրաւեն, իրենց գիրքով, զգայարար կառուցածութեամբ եւ իր ճարտարագիտական մասնաւոր հանձնարով մը իր ամբողջութեամբ միակ մասի մը արդիւնք։ Վերջին ելարանի մը կանոնաւոր տախտակներն են։ Նկարան մը՝ հաստատած իր տախտակի վրայ մը ամեն զրուս յենած լերան քարտէսը։

Այս շքեղ շէնքերու մէջէն կը բարձրանան 36 եկեղեցիներ, որոնք զգացումի մարմնացումներ, որոնք պատիւ կը բերեն ժողովուրդի մը համար, տունք իրենց հայրենիքը այսքան փառաշէն շքեղութեամբ շինել վարժ, կը պանծառնեն քրիստոնէութիւնը՝ անոր անուան կառուցանելով այսքան շատ ու ճշիւ կոթողներ։

Ընդհանուր շէնքերու մէջէն անհատաբար իրենց մեծութիւնը կը ցուցագրեն, վարան դէպ ի վեր, Օթէլ Ստեփէ հոյակապ պանդոկը որ վատի ալ ամփոթի վրայ նստած եւ կանակ լերան յենած կ'իշխէ հեռաժողովէն, կարծես պահպանող մ'է վատի մուտքին եւ գետի հոսանքին։

Յրանապատի վրայ մը ծաղկապսակ նստած իր 223 տարւուայ ալեւորութեանը մէջ՝ աշխարհ եւ կոյտաւորութեամբ արդիւնք կը պահեմ ու կը պատմէ զինք հաւատարմող նախնիներն Արեւելի շէնքերու եւ այդ անուան մեծութեան հանձնարի յիշատակները կ'արթնցնէ մտքիդ մէջ։

Այս վանքին վեր եւ զաւգը կ'արժէն վրայ փառապան կ'առնուի մ'է Յրանապատի վարժարանը։

Ասոր առջեւ Օթէլ Գառնի իր ճաշակաւոր մեծաշէնութեամբ կը կազմէ Զանլէի շքեղութեան մի ոսկի ուղակը։ Գեղարդոյս եւ բարձրահասակ ոտքերով ճարտար կը նշարուի նաեւ Յիսուսեաններու եկեղեցին։

Կը պանծառնայ բարձրաշէն վերութեամբ Մթրանի կայանը՝ գեղակերպ եկեղեցիով եւ ճաշակաւոր ժամացոյցի աշտարակով։

Աւելի բարձր գիրքի վրայ պարկեշտօրէն կանգնած է Ամբրիկեան միօրեանարեւոյ բնակավայրը։

Իսկ զաւգըն անշուտ՝ լերան կուշտը եւ ամենուն վրայ կ'իշխէ կառավարական պալատը։

Անուանիկ, ամէն օտարաբաժանումները առանձին, առանձին ճաշակ ու զեղեցիկութեան իրականութիւնները եղող՝ գեղեցիկ Զանլէի իր շէնքերով։ Իսկ իր բնատուր շնորհները անմրցելի են առաջ զաւգընութիւններով, կենսամարդ զրուսութիւններով։

Մտքուր, զով եւ առաջնորդ ցըր, եւ օտարաբաժան շուրջ, անհասարակ կանաչութիւնը, գեղատեսիլ եւ յառաջնորդ զեղ, ուրոյն ուրոյն շնորհներն են իրեն, զորս վայելչութեամբ՝ գոնէ այս անուանութեան մէջ կ'ապրին՝ զրոյստային զաւգընութիւններ եւ իրենց էութիւնը կը վերահասարակ ընտելան շառլ ու շինարար շնորհներով։

Յաւազմները կը խառնուին զեփեփին, տառապանքը, վատի օրէն հասող գետի փութաւոր արեւմտեան Սրբի թարաւած վարդերը կ'օղակեն տըրեւու մեղմ ու կարեկից նշոյններու ցնցոլուններէն։ Հոգին իր հոգիւրը կը մերկանայ եւ կը լուզուի, զէթ բազներ, երանութեան լճակին մէջ։

Ահ այս խափուիկ եւ յողովող իրականութիւնները արդեօք կարճ են մշտնջենաւորել հայու մը երկնակութիւնը, արդեօք այս նախանձելի գիրքերը եւ ձերբեր իրենց տըրեւու զաւգընութիւններով չեն գար նորէն վրդովելու, ցաւերու եւ գործերու մէջ կ'օտարացող մէր հոգին որ միշտ նախանձայրջ գիտակցութեամբ կը փնտռէ շէնքերուն իրեն խօսող հայկական ճաշակներ, եւ ծաղկանց զեղածիկ կոկոններու սէլ, հաւաք երկնից յողով լեցուած բաժաններ, ոչ շէնքեր ոչ ծաղիկներ, ոչ փութեր շէն կրնար փառաւոր հայուն թախիծը մինչեւ որ նա կորով չեւայ իրենց վայելելու իր հայրենիքին մէջ, իր հայակերպ խորհիւնի մէջ հայ օգը ձեւ եւ հայ շուրջ զովմոյն իր հրաշալի արարել։ Օտար իրականութիւններ կը ցնցուին միշտ մեր աչքին ու միշտ կը յանգին ծաղկելով ընտելու մեր եւ ընտելի գէմ։ Գեղեցիկ եւ զաւգընիկ եւ յայտնի համար չեն, զան՝ զուն՝ զըտար գեղեցիկ ու զաւգընիկ, Հայը Հայաստանին կը պատկանի։

Զաւլէ 7 Յուլիոյ 1926

ԳԻՄՍԷԴԱ

ՍԱՅՏԱՅԱՅ ԿԵԱՆՔ

Այն անգամ որ կը փորձուի մայրաքաղաքի Հայփառքի գաղութին մօտին տեղեկութիւններ հաղորդելու «Լիբանան» ընթերցողներուն, չ'կամեաւին մը կը պատէ զիս ձեռք չի շարժեր, քանի որ գաղութարաց զուգորդութեամբ, աչքի առջեւ կը պատկերանայ կարգ մը օխտի եւ ցաւաւոր պատկերներ եւ արարքներ։ Աստի մանրամասնութեանց մասնիկ կանաչ է, եւ կը կարծուի քիչ մ'աւելի լուրջ եւ խորին ուսումնասիրութեան, փնտելու, պարզելու ամեն ինչ օրոշ կերպով, երեւան հասնելու պատահաւոր նստած անձերն ու մարմինները, եւ ազգային զործերուն ցոյց առնելու կանաչաւոր ընթացք մը, միշտ ժողովրդին եւ հասարակութեան շահն ու օգուտը նկատելու ունենալով եւ մասնաշնչով մշտնջենալ վերջին միջոցով սխալ գործելու երջանի գործիչները որ ժողովրդի մէջ կը սեղանան Հայոցի նոյն նի գործերէն մնացած, նկարագրի փայլուն կողմերն ու յատկութիւնները եւ

միտմանակ արդեօք կը հանդիսանան գաղութին զործերը աւելի օրինաւոր եւ օշոկար կերպով յառաջ տանելու։

Տարիներու յարատեւ գաղութականական կեանքը, անտեսական տագնապը, հոգի համար մեծ պայքարը, օրքան որ կ'ազդեն անհատին, որով հասարակութեան նկարագրի ալիքներով եւ վաթարարման, այսուհանդերձ նորէն այնքան զգալի չ'ապրի եւ ինքն մեղմ գոնէ, եթէ զեկալար մարմիններն ու անհատները գիտեալ ինտելլեկտուալ գործելու պարկեշտ մը ընդգրկել։

Սոյտակայ ազգային կեանքին մէջ, զգալագոյն արեւելա շատ անհեղինակ օրք մը կը թուի ըլլալ ժամանակը կ'ապրի զայ անշուշտ ամեն ինչ պարզելու եւ հայրենի պէտ ջինջ ու յատկ հասարակութեան առջեւ դնելու։ Ազգային — ընկերական — հասարակական ոչ մէկ շարժում կայ, Ընդհանուր թրմութիւն մը եւ անհատներն մը կը պատէ քրիստոնեականութիւնը, ժամանակը, ուշ կ'ապրի կ'ապրի, այս հանգիստը կ'ապրի կ'ապրի լուրջ եւ երեւան

պիտի գայ կարգ մը անհատներուն զըմանակ եւ ապրիւնի գործունէութիւնը ու իր ժամանակ գաղութին ինտելլեկտուալ արարքները։ Ցաւալի կէտը հոգ է, որ, շատեր, չ'ըմբռնէ պատահաւոր անձեր տեսելով ասանք, մեքի բոլորքն անտեսով պատահաւորներով, քաւ, անտարբերութիւն մը ցոյց կուտան, ասանք վայրկեան մը լրջօրէն անգրագիտելու այն ծաղկապատեմութեան իսկ ըլլայ։ Պարտականութեան պատգամը, որ էն մեծ բանն է, որ ան չի կրնար մեղմանալ պայծառներն վրայ, ըլլայ վճարովի կամ ոչ, բաւ է որ անհատը այդ բեռը վրան կրելու հաւանութիւն եւ կամեալութիւն յայտնած է։

Գաղութը շնորհիւ արտաքին ոգեւորութեան եւ հոգեւոր հովիւին յարաւոր շնորհներուն եւ արտաքինութեանց, անի իր ազգ՝ վարժարանը՝ 75 երկուս — անտեղեկութիւն եւ 3 հոգիէ բաղկացեալ զուտեղական կազմ մը։

Յանդիս 25ին Հիթթարի որանցին ամսվերջի հանդէսը կատարուեցաւ եւ Յուլիոյ 1էն սկսեալ նաեւ փակուած պիտի ըլլայ, Մեր օտարացած հաւատարի ազգայիններէն ունեւորներն թէ մեծ ազդիկները Հաղիր, մանչերէն մտք մը գործը մտք մ'ալ Անիլիստ, իսկ փոքր ազգայիններն ալ Վերջուս ներքին պիտի փոխադրեն։

Յանդիս 26ին, կէտօրէ վերջ ժամը 3.30ին ալ անդի օւնեցած է Վերջուս ներքին հանդէսը ամբարկացի եւ հայ ազգայիններու եւ Պէրսութեան եկող հիւրերուն ներկայութեամբ, Երկուս հանդիսականները լաւ ապուստութեամբ եւ զաւգը յիշատակներով մեկնած են։

ՀՈՒՐ

ՀԱՅ. ԿԵԱՆՔ

Ռուսմանայ պետական անձնը Ռուսմանայ Ավերեսուի կուսակցութեան կողմէ ռուսիկ խորհրդարանի քննարկեց անցն հայազգի Գալուս Ասասուրով որ կառավար. կուսակցութեան ճեղույն մասնաճիւղին զեկավար է, երեւի. բեկնածու ներկայացուած է։ Գալուս Ասասուրով նախագիտ նախագահութեան շէր Զեքասու Ալալայի։ Այժմ նոյն պատգամն կ'ընտան է իր եղբայր Քրիստափոր Ասասուրով։

Պետականային Ռուսմանային Բոնիւրվարուարի քննարկեց մէջ լազող հանդիսացած է Պրն. Հայկ Աղսեկեան, որ կը նշուի ռուսմանային բեմի փառեփեմին մին։ Ռուսմանիս հայ ծերակուսական Ռուսմանիս արդի ծերակուսական համակցի նաեւ հայ մը, Տ. Սեփեան Զեքեկ, որ Պուրեսեփ առեւտրական եւ հասարակութեան սեփական ճախա. զանն է միանգամայն։

Թանգուս պէլ Նիւ-Եորք հասած չէ Նիւ Եորքի կը ճեղեկացնեն բէ Զափի Թանգուս պէլ Նիւ Եորք ժամանած չէ եւ սխալ է «Հայրենիք» գրուած Հայ Գալուսմանի ստորագրութեանը բղբակցութիւնը այդ մասին։

Նիւ Եորք հասած Զափի Թանգուս պէլ անուան իսլայացի մըն է, Մասովա մնած (Կարմիր ծով), եւ երկու տարի առեւտրած է Թանգուս պէլ։ Այժմ ան ներկայացուած կուսայ Սեփեան քաւսեմին մէջ։

68,000 տոլար ներգաղթի համար Բարեգործական Բարեգործութեան Կոմիտէն — Բարեգործական Միութեան ձեռնով Ամերիկայի հանգանակութեան գլուս արդիւնք իբր 68,000 տոլար, փոխադրուած է Բարեգործական Վարչութեան, որ ամբողջապէս բանակցութեան սկսած է հայկական կառավարութեան Փաւլիկի ներկայացուցիչ Պ. Ս. Փիլոսոփանի հետ։

Պ. Ս. Փիլոսոփան հաղորդակցութեան սկսած է Պ. Շանիկեանի հետ որուն լիցենզիա տալու հայ տարւում ներգաղթի վերին ճեղքներին, անմիջապէս գործի ձեռնարկելու համար։ Պիլոսոփան, Սաւրապեան, Պուլլի

կարիպեան, Կ. Պուլլի եւ Ֆրանսային ամեն օր դիմումներ եր կատարուին Բարեգործական Միութեան մօտ, զանազան խուսիքներ կողմէ, որպէսզի իրենց ալ արձանագրուին այս տարւում ներգաղթի ցանկին մէջ։ Միւս քիւնը կը գոհանայ այս բոլոր դիմումները ուղղելով Պ. Շանիկեանի բաշի հայեցողութեան, Լաւագոյն եւ անուան որ խնդրարկուներ ուղղակի դիմեն Պ. Շանիկեանին, Պուլլի։

Վերադառնալ 68,000 տոլարին 58,000 Բարեգործական Միութեան կողմէ հայկական կառավարութեան պիտի լիցենզի ներգաղթի համար, իսկ 10,000 տոլար որ կը գտնուի Նիւ Եորքի մօտ, եւ այս վերջինն ու Միութեան համաձայնութեամբ պիտի գործադրուի նոյն նպատակին։

ՆԵՐԵԱՆԻ ԼՅՈՒՆԱՆԱԳՈՐԴՈՐ

Նորիք. Ս. Հ. Միւսթեան փոստանաւորական ժող. կոմիտէութիւնը Հայաստանի նախարար է լոյսնաւորող առաջին գործիքը մը, որուն շնորհիւ կուսակցի կ'ըլլայ 300 ք. մ. տարածութեան վրայ լոյս համարներ եւ դաստիարակներ։ Ուրեմն, Հայաստանի այն գիւղերուն մէջ եւ մինչեւ Թիֆլիս, ուր քաղաքներ կան կարելի է լոյսը, Զմեռուայ ամիսներուն կայանի առաջին ամիսները աւելի հեռուն կը լոյսին։

Հայաստանի կայանի շէնքը արդէն պատրաստ է եւ յարկաբաժիններ կանանաւորուած։

ՆԵՐԵԱՆԻ ԿԱՅԵՐԸ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մարալիկ՝ կը գրէ. = Նիւսմանայ իրականութեան ամենէն ցաւաւոր կողմը գիւղացիներու ցրուած վիճակն է։ 5000 գիւղացիներ ցրուած են Նիւսման քաղաքի շրջանները՝ իսկ միւսներն շրջանի օտար մանկներուն մէջ տանեակ գիւղեր։

Համախորհուրդ հայկական համապատկար ճեղքուած համարեց յառաջիկայ քանակութեամբ խնդրել համապատասխան խորհրդային մարմիններէն, միջոցներ ձեռք առնել ցրուած հայ գիւղացիները համախորհուրդ հաղորդական կեցող. գործադիր կոմիտէի կողմէն ու ներկայիս օտարականութեամբ կը ներգրկուի 2500 տեղաբնիկ ընտրի վարեկանը արտադրուած է ձանկոյն շրջանին մէջ, ուր պիտի կեդրոնանան Թեոփոսի, Գարաշապատի, Սուրբ Գեղիկի ու ձանկոյն շրջաններուն ցրուած հայ գիւղացիները, մօտ 160էն 300 ընտանիք։ Առէկ զոտ արտադրութեան է 200 տեղաբնիկ հող Սիմֆերապոլի շրջանին մէջ, Սիմֆերապոլի, Սեւաստապոլի ու Եւպատրիդի շրջանները ցրուած մօտ 100—120 ընտանիքներու համար։ խնդիրը գրուած է նաեւ Կերչի շրջանին մէջ 3000 տեղաբնիկ հողամասի մը մօտին, որ հնարաւորութիւն կուտայ համախորհուրդ շրջանի մօտը հայ գիւղացիները։

Պ. ԹՕՍՐԱՔ ԿԱՏՈՒՄ ԵՐԱՆԻ ՄԸ ԽԱՅՈՒՄ

Ցաւով կ'իմանանք, թէ կատարած շուրջ մը, Անտիքի մէջ խոստած է մեր յարգելի բարեկամներէն եւ թերթի բաժանարարներէն, շերտաբաժանական քննիչ Պրն. Թօսարթը որ պաշտօնով կը զանուէր Անտիքի։

Շուտափոյթ եւ բարի ապագան ունի կը մաղթենք մեր յարգելի բարեկամին։

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ԻՏԱԿԱՆԻ ԵՐԿՈՒ ԽԱՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՍՈՒՆԵՐԱՄԱՅՐԸ

Միւսին մեջկատարի սուսերամարս մը ճեղի ունեցած է, ու երկու կողմերն ալ ծանրապէս վիճարկուած են։

Մեծամարտիկներն եղած են երկու օտարաբարեբերու խմբակներ, ի հետեւութիւն բաղադրական կարծիքի մը օտուր մը լուծած բուն լիցենզիութեան մը իրենց բերքի սրեւնակներուն մէջ։

ԴԻՄԵՑԷՔ Գ. ՄԵՆԱԿԻ

Նոր եւ վերջին սիսեւն օրօժօղիներով համբողջ կը փոխ դրենք: Նարիկովի, Աղուխ-օլուխ, Պէլլան, Գրք- խան, Անսիւն, Հար- պիյէ, Սուէյիյէ, Համամ, Ամրի, Հալէպ, Մուսուլ, Պաղատա եւ փո խաղարմաբար:

Մեր Օրօքները պատաս են ամէն վարկեամբ՝ լազգի յա- նախօրները գոհացնելու իրենց չափաւոր գիններով

Ամէն տեսակ Պէնգին եւ Իւղեր կը ծախենք

Աւսարհանչակ « Միթրլէն » Ընկերութեան լայնակները միշտ պատաս ունին ամէն տեսակ օրօքի համար:

Ամէն օր, Բարիքի Սակարտին վրայ, օրուան գնով ամէն տեսակ Զէֆ եւ Դրամ կը փոխենք կատարեալ խղճութեամբ:

Դիմել Գաւապար Մենակի

ԱԼԵԿՍԱՆՏՐԷՐ

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱԿ Է

ԵՒ ՄՕՏ ՕՐԷՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԿԵԼԼԷ

Իննուսուցից հայրենեկ Ձրանսեւեկ գործնական խոսակցութիւն պարզ ու դիւ- րուսոյց եղանակ: Հեղինակութիւն՝ Տ. Ք. Մ. Հայրապետեան եւ Կրտսերակոթիւն Կ. Տօմիկեան գրասան, դիմել Բ. Բ. 713: Անախանայ գիւղիցի մանաւանդ հի. մակուրեկ բաժանորդ գումարներուն մասնաւոր գեղի:

ՀԱՃԻ ՍԱՐԳԻՍ ՏԵՐ ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ

Հայկական հանձնարան եւ քեյարան

Ա Ր Ա Ր Ա

Ռայագի կայարանին մօտ

Կը պատրաստուի խիստ մաքուր եւ ընտիր Ներսիսեան եւ Հայկական կերակուրներ, դիւրամապելի գինով, գինեգէղ եւ զօժ պիտի մնա:

« Իրանան » ի շնորհով ծանուցումներ ընել փափաքողներու գիւ- րութեան համար, ոտարեւ կը գնենք մեր ՍԵԿՆԵԳԻՆԷ:

Table with 5 columns: Item, Price, Item, Price, Item. Rows include 'Մէկ անգամ միայն հրատարակուելիք ծանուցումներուն համար', 'Եռաշին էջին մէջ իւրաքանչիւր ատկին գինը', 'Ներկորդ', 'Ներկորդ', 'Զորկորդ'.

Մէկ անգամէն աւելի ըլլալիք ծանուցումներու համար մաս- նաւոր սակարկութիւն:

Illustration of a person in a hooded robe with hands raised, flanked by vertical text in Armenian and English: 'Մանամանսէլ Թէլէֆ' and 'Օրէլ Իսթեմետիք Լեւոնեանի քի 6'.

Միակն է որ թաքուն ուժը ունի ձեզի մասնանշելու թէ ինչ- պէս կարելի է յաջողիլ ուժէն բանի մէջ, եւ ձեր գէշ իրաւիւր բար- ւոքել, կը գուշակե՛ ապագան, կը կոչուի զաղտնիքները, դժբաղը ընտա- նիքներու մէջ հանդարտութիւն եւ երջանկութիւն բերելու գործնական ուժը ունի: Հոգնական հիւանդութիւնները կը բուժէ. սրտի վշտեր ունեցող էրիկ մարդիկը եւ կիները կը հանդարտեցնեն բոլոր անոնք որ ճակատա- գրականորէն կը տառապին եւ գէշ բաղդի ենթարկուած են: Ամուրի աղ- ջիկներու երջանկութեան ճամբան կը գտնայ « Նոյնպէս » հանդարտու- թիւն կը պարզուի բոլոր այն յուսահատ անձերուն, որոնք կեանքը ան- տանելի բեռ մըն է: Առողջութիւնը, երջանկութիւնը եւ բաղդը կ'ապա- հովէ ամէն անոնք, որոնք չեն կրնար իրագործել իրենց փափաքները: Հուշակատար աստղաբաշխ Մուհամմէտ Ֆէլէքի անհրաժեշտութիւնը զաղտ- նիքը կը պարզէ եւ այդ մասին տեղեկութիւն կը հաղորդէ ձեզի: Ին- լոր խաչնորաները կը խորտակէ եւ ձեր բաղդը երեւան կը հանէ: Յար- գոյ այցելուները մէկ անգամ թէ դիմեն իր խորհուրդներուն, այն ատեն իտի համարուն թէ ճամարտութիւնն է որ կ'ըսէ ան:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր բաժանորդներէն անոնք որոնք մինչեւ այժմ չեն վճարած ի իրենց անցեալ տարւան բաժնեգինները թող հանին ամենամօթիկ ծա- մանակի մէջ փութացնել իրենց պատրասեցը, հակառակ պարագայի՞նք նստաւած ենք ուրիշ միջոցներու դիմել: ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄՏԱՆԱՐՈՅԺ ՆԱՍԻՊ ՆԱԼԿԱՆՏԵԱՆ

Փողոց Համամ Իւթէլ, Հալէպ
ՓՈՐՉՍՈՒՈՒ ԱՏՍՄՆԱՐՈՅԺ

Մաքուր եւ խլճաւոր դարձանում, կը շինէ ոսկիէ, արծաթէ, ոսկորէ ապէն տեսակ տոկոս ապուսներ Վիմեյէք սեղամ մը եւ անպայման զօժ պիտի մնա:

ՏՊԵՐԱՆ ԼԻՐԱՆԱՆ

ՊՈՒՐՃ ՓԼԱՍ ՏԷ ԳԱՆՈՆ
ՓՈՂՈՑ ԻԹԱԼԻ ԲԻԻ 9 ՊԵՅՐՈՒԹ

Պատիւ ձեռնիք յայտնելու յարգոյ հասարակութեան թէ՛ Հայրենիքը, թանկերէն եւ Արարիչին լաւագոյն տեսակի եւ բոլորովին նոր գրեթէ ինչպէս նաեւ լաւագոյն մեքենաներով՝ կը ստանանք ապարանական ամէն տեսակի զարդեր: Առեւտրական եւ վաճառակ. բուղբեր, տեսակներ եւ հաւուկեցուցակներ, Այցեւորներ, պահարանի եւ բուղբի անքերներ: Հաւանական եւ այլ հրաւիրագրեր, ամէն կարգի ռեկլամներ, ազդեց եւ օրգաներականներ: Փոքր ու միջակ պրօպագանդ, պարբերաբերքեր՝ երեք լիւրուաւ: Շրջաններէն եղած ապագայանքները կը կատարուին փութով եւ գիւրտա- կի պայմաններու տակ: Գիններու արտադարձ գեղջ ամէն տեսակ աշխատու- չիւններու համար՝ կատարեալ ճշգրտակութիւն: Դիմեցէք Տպարան ԼԻՐԱՆԱՆ ի՛նչպէս պիտի մնա:

Վարչութիւն

ԱՐՄԵՆԱԿ ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆՆԱՆ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ

Անոնք որ կը փափաքին մամուլ, բնական, նուրբ հաւակով պա- տաստած լուսանկարներ ունենալ, թող հանին դիմել լուսանկարիչ ԱՐՄԵՆԱԿ ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆՆԱՆԻ:

Դամասկոս. Պապրումա. Ասա փողոց:

ՏՕՔԻՒ ՆԵՐՍԷՍ ՆԱՃԱՐԵԱՆ

ԵՏԵՄՆԵՐՈՅԺ

ԻՍԿԷՆՏԵՐՈՒՆ

Արեւելի ծորտարտութեամբ կը դարձանէ ախաններ, իւր ճիւղ- ղին վերաբերեալ ուժէն տեսակ աշխատանք մեծ խղճամտութեամբ ու ամենանորը ճաշակով:

Ներկար տարիներու փորձառութիւն, կաւելի չէ իրեն դիմել եւ զօժ չմնալ:

ՀԱՐԻԻՐ (100) ԱՅՑԱՏՈՄՍ

Մի միայն յիսուն (50) սուրիական զանեկացով

ԱՌԻԹԸ ՄՐ՝ ՓԱՌՑՆԷՔ

« Իրանան » ի տպարանի անմեղքելի աւանդութեամբ կը պատրաստէ ընտիր, մաքուր, ներկայաշաղի այցատուհան (100) հարկուր մի միայն (50) յիսուն սուրիական զանեկան (Թղթադրամ):

ՏՕՔԹ. ՆԱՀԱՊԵՏ ՄԱԶԼՈՒՄԵՆ

ԵՏԵՄՆԵՐՈՅԺ

ԶԱՀԼԷ

Ամենամաքուր կերպով կը դարձանէ ախաններ, իւր ճիւղին վերաբերեալ ամէն տեսակ աշխատանք կը կատարէ խիստ ճարտա- րութեամբ խղճամտութեամբ ու ճաշակով:

Ճաստընից տարի փորձառութիւն

Կը բաւէ դիմել ու փորձել

181

Կ Օ Շ Կ Ա Կ Ա Ր

Ե. ԵՂԻԱՆԵՆ եւ Ե. ԳԵՆԻՆԻ ԻՆԵՆ ԶՆԿԻՐՔ:

Մեր բացած մեծ աշխատանքին մէջ, կը պատաստուին ԱՄԵՆԱ- ՆՈՒՐԻ ՈՒ ԱՄԵՆԱՎԵՐՉԻՆ ՄՕՏԱՅՈՎ, արանց եւ կանանց յատուկ կօթիկներ:

Կը բաւէ միայն դիմել, ձեր իսկ համարումով հաստատելու հա- մար մեր վարպետութիւնը ու մեր ձեռքէն ելած գործերու շիջու- թիւնը, որոնք ամենազգուշարահամներն իսկ կը գոհացնեն:

ՄԱՆՈՒՐ. մեր աշխատանքը կը գնուի Գուրձ փողոց քիւ 154 Բեմիլ:

ՏՕՔԹՈՐ Ա. ԳԱՐԼՕ

Մասնագէտ վէճիկալան հիւանդութիւններու, կը դարձանէ ա- մենավերջին մէթոտներով հիմնաւոր կերպով:

Հին նոր ֆրանկոստեր, ջերմամիզութիւնը, սեռային հիւան- դութիւնը եւն:

Հիւանդ կ'ընդունի իր սեպհական բլինիկին մէջ, հեռագրատան Ընտրութիւնը 1901 Վեյրուք